

بیانات در دیدار صدها نفر از کارآفرینان، سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی - 3 بهمن / 1403

بسم الله الرحمن الرحيم (۱)

الحمد لله رب العالمين و الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا ابى القاسم المصطفى محمد و على آله الاطيبين الاطهرين المنتجبين سيما بقیة الله فى الارضين.

جلسه‌ی بسیار مفید و شیرینی بود این جلسه‌ی امروز ما. یک بخش، بخش کارهای انجام گرفته، ابتکارات به‌صحنه وارد شده، موفقیتها، پیروزی‌ها و امیدآفرینی‌ها بود که به نظر من، ما احتیاج داریم به شنیدن این سخنها؛ در فضای مایوس‌کننده‌ای که دشمنان با اغراض ویژه‌ی خودشان سعی میکنند در محیط‌های ویژه‌ای از کشور مثل محیط جوانان و دانشگاهیان تزیق کنند، این سخنان، این گزارشها، این حرف‌های مایه‌ی حیات و مایه‌ی امید و حرکت و پیشرفت است. یک بخش دیگر، گلایه‌ها است که این گلایه‌ها را هم مکرر از مجموعه‌هایی مثل شما شنیده‌ایم و موظفیم به آنها توجه کنیم و این گلایه‌ها را برطرف کنیم.

در مورد بخش اول، یعنی خبرهای خوش و پیشرفته‌ها و ارائه‌ی آنچه اتفاق افتاده، به نظر من ما یک کار مهم رسانه‌ای نیاز داریم. آیا این پیشرفتهایی را که شما اینجا گزارش دادید و ما شنیدیم، همه‌ی جوانهای ما میدانند؟ دانشجویان ما میدانند؟ کسانی که مایلند در کشور فعالیت کنند، اثر بگذارند، توانایی‌هایش را در خودشان می‌بینند، آنها میدانند که میتوان مثلاً فرض کنید در چند سال قبل از این، یک واحد کوچکی را در فلان شهر کوچک به وجود آورد، بعد از مدتی آن را به چند ده برابر افزایش داد و پیش رفت؟ اینها را خبر دارند؟ ما در زمینه‌ی نشان دادن آنچه وجود دارد، آن پیشرفته‌ها، آن تحقق آرزوها، کم‌کاریم؛ یک کار رسانه‌ای لازم است که این یک فصل جداگانه‌ای است؛ باید بنشینند در این زمینه بحث کنند، فکر کنند. در مورد گلایه‌ها هم حالا عرض خواهیم کرد.

خب، این دیدار امروز، پنجمین دیداری است که ما با شما، با مجموعه‌ی کارآفرینان و سرمایه‌گذاران در این چند سال داشته‌ایم. از سال ۹۸ شروع کردیم این جلسه را؛ سال ۹۸، سال ۱۴۰۰، ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و حالا هم ۱۴۰۳. بسیاری از شماها در این جلسات در سالهای قبل هم حضور داشتید. سال ۹۸، در اوج تحریمها و تهدیدهای مضاعف در مورد تحریم و فشار و مانند اینها، ما این جلسه را تشکیل دادیم تا از کسانی که در کشور دامن همت به کمر زدند و تولید را و پیشرفت کشور را وجهه‌ی همت خودشان قرار دادند، تشکر کنیم و به آنها بگوییم که شما فرماندهان خط مقدم جنگ اقتصادی هستید؛ سال ۹۸، ما این عنوان را دادیم به دوستانی که حضور داشتند و گفتیم شما فرماندهان خط مقدم جنگ اقتصادی هستید. (۲) امروز از جمله‌ی مهم‌ترین بخشهای جنگ ما، جنگ اقتصادی است. گفتیم رشد تولید باید پیگیری بشود. هر سال که این جلسه تشکیل شده، مشاهده کردیم و اطلاع پیدا کردیم - نه فقط گزارش صرف - مطلع شدیم که بخش خصوصی، خلاقیتش افزایش پیدا کرده، قوی‌تر شده. قبلاً دغدغه‌ی ما این بود که بخش خصوصی را وارد میدان کنیم، امروز ملاحظه میکنیم که بخش خصوصی با تجربه‌ای که خودش از ورود در میدان پیدا کرده، با انگیزه، با شوق به دنبال گسترش تولید و سرمایه‌گذاری است؛ معنای این حرف این است که ما در این پنج سال پیش رفتیم.

دیروز من نمایشگاه را دیدم. البته آنچه در این نمایشگاه چیده شده بود و نشان داده میشد، در واقع جزء کوچکی از آن واقعیتی بود که در کشور وجود دارد؛ در عین حال، همین نمایشگاه - نمایشگاهی که من دیروز دیدم - نشان داد که بخش خصوصی کشور به رغم فشارهای خارجی، به رغم تحریم، به رغم تهدید به تحریمهای بیشتر، که

ملاحظه میکنید، توان این را داشته که سطح قابل قبولی از پیشرفت را به دست بیاورد. این نمایشگاه نشان دهنده‌ی پیشرفت بود، نشان دهنده‌ی حرکت روبه‌جلو بود. ما چرا این نعمتهای بزرگ موجود خدا را قدرشناسی نمیکنیم؟ کشور دارد حرکت میکند، جلو میرود. بخش خصوصی، در زمینه‌ی اقتصاد، یکی از مثالها و مصداقهای پیشرفت کشور است. اگر به عرصه‌ی علم و تحقیق وارد بشویم، آنجا هم با یک چنین واقعیتی روبه‌رو خواهیم شد. در بخشهای مختلف کشور این پیشرفتهای را می‌بینیم. البته عیوب، نواقص، مشکلات کم نیست که آن به ما برمیگردد. حالا آقایان وزرا اینجا حضور دارند، آقای دکتر عارف (۳) هم هستند؛ من خواهم گفت آنچه را به عهده‌ی ما است.

کشوری که با تحریم دست‌وپنجه نرم میکند، باید این خط را دنبال کند و این یکی از اصول کارهایش باشد؛ امروز چند کشور در دنیا هستند که مورد تحریم قدرتها هستند؛ البته تحریم از نگاه آنها؛ همان چیزهایی که آنها تحریم کردند، به شکلهای مناسب و درست و به‌رغم آنها برای این کشورها در دسترس قرار میگیرد. اما در عین حال آن چیزی که وظیفه‌ی یک کشور است که مورد تحریم است، این است که به ظرفیت داخلی خودش هر چه بیشتر چشم بدوزد، توجه کند، خود را از آن بهره‌مند کند. من پیشنهاد میکنم مسئولین کشور بیایند این نمایشگاه را ببینند؛ قبلاً هم در دوره‌ی گذشته همین درخواست را کردیم؛ [مسئولین] اگر ندیدند بیایند ببینند. رؤسای محترم قوا، مسئولین مختلف بیایند ببینند این نمایشگاه را. سال گذشته من همین درخواست را کردم، رئیس‌جمهور شهید، آقای رئیسی – خدا رحمتش کند – بعد از یکی دو روز آمد اینجا این نمایشگاه را دید؛ بیش از آنچه من در این نمایشگاه توقف کرده بودم – شاید دو برابر – توقف کرد، و بیش از من خوشحال و خرسند شد؛ یقین دارم مسئولین کشور، رؤسای قوا و مسئولین مختلف همین حالت را پیدا خواهند کرد.

یک نکته‌ی شیرینی وجود دارد که هم در نمایشگاه دیده میشد و هم در صحبت‌های امروز تکرار می‌کردند، هم من از خارج هم میدانستم و اطلاع داشتم، و آن، این است که در یک مواردی – که کم هم نیست – مشاهده میکنیم سرمایه‌گذار خصوصی بیش از آنکه دغدغه‌ی درآمدهای شخصی برایش اهمیت داشته باشد، پیشرفت کشور برایش اهمیت دارد؛ این خیلی مهم است؛ این را ما در حرف‌های امروز هم مشاهده کردیم. بله، درآمد و گسترش زندگی خصوصی هم برایشان مطرح است اما به اندازه‌ی آن، در مواردی بیش از آن یا چند برابر آن، برایشان پیشرفت کشور مهم است؛ اینکه کشور بتواند از این مشکلات خارج بشود.

نکته‌ی اساسی‌ای که در عرایض من بوده، امروز هم روی همان نکته می‌خواهم تکیه کنم، این است که نظام تصمیم‌گیری اجرائی کشور باید به بخش خصوصی کمک کند؛ این الزام است؛ باید کمک کند. مهم‌ترین کمک هم این است که موانع را از سر راهشان بردارد؛ موانع را بردارد. من متأسفانه مشاهده میکنم در یک جاهایی دستگاه‌های دولتی یا دستگاه‌های نظارتی نقش سرعت‌گیر را ایفا میکنند؛ یعنی به جای اینکه کمک کنند به پیشرفت و توسعه‌ی شرکت، موانعی ایجاد میکنند که این در واقع مانع پیشرفت آن میشود.

یک مسئله، همین مسئله‌ی واردات است که چند نفر از آقایان این مسئله را گفتند؛ این حرفی است که من بارها تکرار کرده‌ام؛ خب این را دنبال کنید. آقای دکتر عارف از وزرای محترم، از وزیر محترم صمت (۴) بخواهند. انسان شرمنده میشود که یکی از آقایان گفتند: رقم مالی واردات [محصول مشابه] کارخانه، حدود چهل درصد بیشتر از رقم واردات تولید آن کارخانه است؛ یعنی رقیب برای کارگر ایرانی، برای کارخانه‌ی ایرانی، برای سرمایه‌گذار ایرانی. انسان واقعاً خجالت میکشد! وقتی جنس ایرانی میتواند مشکل کشور را برطرف کند، چرا ما اجازه بدهیم، راه را باز کنیم برای اینکه به قیمت به زانو درآمدن سرمایه‌گذار ایرانی، سرمایه‌گذار خارجی بهره‌مند بشود و پیش برود؟ این ضرر زدن به کشور است؛ این چیز کوچکی نیست؛ این را باید دنبال بکنیم. آنچه من [به آن] تاکید میکنم این است: باید دستگاه‌های دولتی کمک کنند، موانع را برطرف کنند؛ این موانع گاهی قانون است، قانون را اصلاح کنند؛ بعضی از

مقررات دولتی است، آنها را تغییر بدهند. البته من به سهل‌انگاری در مقابل بدعمل‌ها توصیه نمیکنم؛ بعضی هستند به عنوان سرمایه‌گذار، به عنوان کارآفرین وارد میدان میشوند لکن واقعیت این نیست که آنها سرمایه‌گذارند؛ آنها میخواهند سوءاستفاده بکنند که [این] در قضیه‌ی تخصیص ارزهای ترجیحی و مانند اینها ملاحظه شد و سوءاستفاده‌های زیادی انجام گرفت؛ من این را توصیه نمیکنم. مراقبت را زیاد کنید اما کمک را هم افزایش بدهید؛ کمک به آن کسانی که به معنای واقعی کلمه کار درست انجام میدهند؛ موانع را از سر راهشان بردارید.

یک مصداق مهم برای برداشتن موانع، عمل به سیاستهای اصل ۴۴ است. وقتی ما سیاستهای اصل ۴۴ را چند سال قبل از این اعلام کردیم، (۵) همه - یعنی همهی افراد از مسئولین و افراد وارد و مطلع که با بنده ارتباط داشتند - [آن را] تأیید کردند؛ بعضی در مطبوعات، بعضی در رسانه‌ها تأیید کردند، بعضی به خود ما گفتند که این راه‌حل مشکلات اقتصادی کشور است و گره‌ها را باز میکند. اما متأسفانه بسیاری از مسئولین ذی‌ربط به این سیاستها عمل نکردند؛ هنوز هم ما دچار این مشکل هستیم. سیاستهای اصل ۴۴ بایستی عمل بشود. به نظر من، یکی از علل تنزل اقتصادی ما در دهه‌ی ۹۰ همین بود. علل مختلفی بود؛ یکی از عللش همین بود که به این سیاستها عمل نشد؛ مکرر هم ما توصیه میکردیم [اما] توجهی نمیشد.

در مورد رشد اقتصادی هشت درصد، من بحمدالله اطلاع پیدا کردم تعدادی از صاحب‌نظران در این زمینه، در قالب کارگروه‌های متعدد تخصصی، چند ماه کار کردند، ظرفیتهای شناسایی کردند، توانایی‌ها را شناسایی کردند، طرحهای سرمایه‌گذاری را تعریف کردند، راه‌حل مشکلات را هم احصاء کردند. مسئولان دولتی جداً باید دنبال کنند. این کارها انجام گرفته؛ این کارگروه‌ها نشستند کار کردند، تلاش کردند، راه‌حل مشکلات را پیدا کردند، ولی اجرای آنها و عمل به آنها به عهده‌ی مسئولین است تا بتوانند ان‌شاءالله این رشد اقتصادی هشت درصد را تأمین کنند. نگویند نمیشود؛ آن را معلق به یک امر نشدنی نکنند که این به فلان قدر سرمایه‌گذاری خارجی احتیاج دارد! خب معلوم است [با چنین نگاهی] این تحقق پیدا نمیکند. این کسانی که نشستند روی این مسئله کار کردند، معلق نکردند این رشد هشت درصد را به یک امر نشدنی؛ آنچه آنها پیشنهاد میکنند، کارهایی است که در داخل میتواند انجام بگیرد، [منتها] کمک لازم دارد؛ باید دولت کمک کند. به نظر من این کار کاملاً ممکن است. البته رشد هشت درصدی معجزه نمیکند و اتفاق مهمی در یک سال پیش نمی‌آید؛ رشد بالا باید استمرار پیدا کند، عواید آن و محصول آن باید عادلانه تقسیم بشود تا در وضع کشور تغییراتی ایجاد کند و محسوس باشد برای مردم که این کار اتفاق افتاده.

یکی از امکانات و ظرفیتهایی که در اختیار ما است، همین حضور اخیر ما در اجتماعاتی مثل بریکس (۶) و مانند آن است؛ از این باید حداکثر استفاده را کرد. این کار، حضور و ورود مسئولان دیپلماسی کشور را هم میطلبد؛ باید وارد بشوند، کمک کنند. این یک فرصت بزرگی است برای کشور. بخصوص سامانه‌ی مالی بریکس و تبادلهایی که بنا است با ارزهای کشورهای عضو انجام بگیرد، اگر انجام بشود، بدون تردید کمک بزرگی خواهد کرد. امروز یکی از مشکلات ما آویزان شدن به دلار است؛ این را آن کشورها هم فهمیده‌اند. البته بعضی از اعضای این صندوق مالی به خاطر جهات سیاسی و مانند اینها جرئت نمیکند در عمل وارد بشوند. بایستی تحرک دیپلماسی کرد، باید [آنها را] وادار کرد تا این کار اتفاق بیفتد و انجام بشود. در داخل کشور، آقای رئیس‌جمهور محترم (۷) هم گفتند و این فکر را دنبال میکنند، بنده هم کاملاً تأیید میکنم که همّت کنند تا آنجایی که ممکن است، دلار را از مبادلات تجاری حذف کنند؛ این کار بزرگی است، این کار مهمی است؛ در کارزار اقتصادی، این یک حرکت بسیار قاطع و تعیین‌کننده است. البته عکس‌العمل ایجاد خواهد کرد، لکن دست شما قوی‌تر است اگر چنانچه بتوانید این کار را انجام بدهید. و برای تخصیص ارز، بانک مرکزی میدان را برای ارزهای دیگر باز کند.

عرایض فراوانی در زمینه‌ی مسائل بخش خصوصی بنده دارم که سالهای قبل گفته‌ام و مایل نیستم تکرار کنم. مهم

همین است که دستگاه‌های دولتی به بخش خصوصی کمک کنند. بخش خصوصی احساس کند که پشتش گرم است به کمک‌های دولتی؛ احساس کند که مانع‌تراشی نمی‌شود و کارش روان و سهل است. دیروز در این نمایشگاه، یک نفر از آقایان به من گفت که سال گذشته من به شما گفتم که برای مجوز فلان تأسیس مثلاً، سه سال ما را معطل کرده‌اند. پارسال این را به من گفت، من هم روز بعدش، مثل امروز، سخنرانی داشتم اینجا، همین را مطرح کردم. گفتم: خب چرا سه سال معطل میکنید؟ کاری که میتواند در ظرف ده روز، حداکثر یک ماه انجام بگیرد، چرا سه سال معطل میشود؟ حل کنید برود. این آقا دیروز گفت: سه سال پارسال با امسال شده چهار سال! یعنی در این یک سال هم انجام نداده‌اند. خب این را باید حل کرد دیگر؛ [این‌طور] نمیشود که. من واقعاً شرمند شدم. باید اینها را حل کرد. حرف زیاد است؛ حرف میزنیم، میگوییم، تکرار میکنیم، تأکید میکنیم، [ولی] باید عمل کنیم؛ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ. (۸) ایمان، لازم است اما در کنارش عمل صالح هم لازم است. این مال مقامات اخروی و دنیوی و دین و شرع و شریعت است، [ولی] در کارهای زندگی هم همین جور است. باور به یک حقیقت لازم است؛ [یعنی] اینکه شما باور کنید که باید به بخش خصوصی کمک کرد، این، لازم است و بدون این باور کار پیش نمیرود، اما این باور کافی نیست؛ در کنارش بایستی عمل صالح هم باشد؛ ایمان و عمل صالح. این عرایض امروز ما در مورد مسئله‌ی این جلسه.

راجع به غزه یک کلمه عرض کنم. گفتیم مقاومت زنده است و زنده خواهد ماند؛ (۹) غزه پیروز شد. مقاومت نشان داد که زنده خواهد ماند. آنچه در مقابل چشم دنیا دارد اتفاق می‌افتد، شبیه افسانه است. واقعاً اگر در تاریخ، ما میخواندیم، خدشه میکردیم، باور نمیکردیم که یک دستگاه جنگی عظیمی مثل آمریکا به کمک یک دولت ظالم خونخواری مثل رژیم صهیونی بیاید، این رژیم آن قدر سفاک و بی‌رحم باشد که از کشتن پانزده هزار کودک در ظرف حدود یک سال و چند ماه ایاء نداشته باشد، آن قدرت هم آن قدر بی‌اعتنای به مفاهیم انسانی و بشری باشد که به این رژیم سفاک بمب‌های سنگرشکن بدهد تا خانه‌ی آن کودکان و بیمارستانی را که در آنجا بستری هستند بمباران کند؛ این اگر در تاریخ بود مطمئناً باور نمیکردیم، میگفتیم لابد یک گوشه‌ای از آن یک اشکالی داشته.

امروز مقابل چشم ما این اتفاق افتاد؛ یعنی آمریکا همه‌ی امکاناتش را به رژیم صهیونی داد - که اگر نمیداد، رژیم صهیونی در همان هفته‌های اول به زانو درمی‌آمد - اینها هم یک سال و سه ماه هر چه توانستند جنایت کردند؛ بیمارستان، مسجد، کلیسا، خانه، بازار، محلّ اجتماعات، هر جا دستشان رسید را زدند؛ در کجا؟ در یک قطعه زمین کوچک مثل غزه؛ در یک قطعه زمین کوچک مثل غزه! هر چه توانستند جنایت کردند؛ هدفی هم معین کردند؛ آن رئیس رژیم صهیونی - آن روسیاه بدبخت (۱۰) - گفت که میخواهیم حماس را نابود کنیم و باید نابود بشود؛ و اینها حتی نقشه‌ی اداره‌ی بعد از جنگ غزه را هم کشیدند! تا این حد مطمئن بودند. حالا همان رژیم صهیونی ظالم و سفاک آمده با همان حماس که میخواسته نابودش کند، سر میز مذاکره نشسته و شرایط او را قبول کرده برای اینکه آتش‌بس تحقق پیدا کند؛ یعنی آنچه اتفاق می‌افتد، این است. اینکه میگوییم مقاومت زنده است یعنی این. اینکه میگوییم: «وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وِلِيًّا وَلَا نَصِيرًا» (۱۱) یعنی این. فقط مال آن زمان هم نیست، چون بعدش میگوید: سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا؛ (۱۲) این سنت الهی است؛ باید اینها پیروز میشدند و شدند. هر جا از طرف بندگان خوب خدا مقاومت باشد، پیروزی در آنجا حتمی است. آن متوهم خیال‌باف اعلام کرد که ایران ضعیف شده؛ آینده نشان خواهد داد چه کسی ضعیف شده. صدام هم به خیال اینکه ایران ضعیف شده حمله را شروع کرد. ریگان هم به خیال اینکه ایران ضعیف شده آن کمک‌های آن چنانی را به رژیم صدام انجام داد؛ آنها و ده‌ها متوهم دیگر به درک واصل شدند و رژیم [جمهوری] اسلامی روزبه‌روز رشد پیدا کرد؛ من به شما عرض میکنم به فضل الهی این تجربه این بار هم تکرار خواهد شد.

والسلام علیکم ورحمة الله و برکاته

- ۱) در ابتدای این دیدار، تعدادی از فعالان اقتصادی بخش خصوصی به بیان دیدگاه‌ها و نظرات خود پرداختند.
- ۲) ر.ک: بیانات در دیدار جمعی از تولیدکنندگان، کارآفرینان و فعالان اقتصادی (۱۳۹۸/۸/۲۸)
- ۳) آقای دکتر محمدرضا عارف (معاون اول رئیس‌جمهور)
- ۴) آقای سیدمحمد اتابک (وزیر صنعت، معدن و تجارت)
- ۵) ابلاغ سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۴/۳/۱)
- ۶) بریکس (BRICS) یک سازمان بین‌المللی با عضویت کشورهای قدرتمند و نوظهور اقتصادی جهان است.
- ۷) آقای دکتر مسعود پزشکیان
- ۸) از جمله، سوره‌ی بقره، بخشی از آیه‌ی ۲۷۷؛ «کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند...»
- ۹) بیانات در دیدار اقشار مختلف مردم قم در سالروز قیام نوزدهم دی ۱۳۵۶ (۱۴۰۳/۱۰/۱۹)
- ۱۰) ایهود باراک (نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی)
- ۱۱) سوره‌ی فتح، آیه‌ی ۲۲؛ «و اگر کسانی که کافر شدند به جنگ با شما برخیزند، قطعاً پشت خواهند کرد و دیگر یار و یآوری نخواهند داشت.»
- ۱۲) سوره‌ی فتح، آیه‌ی ۲۳